

תענית כו. (תחילת הפרק) עד כו: (6 שורות מלמטה)

ביאורים

ברכת כהנים - מצות עשה מהתורה שהכהנים יעמדו ויברכו את עם ישראל. בחו"ל נהגו שכהנים נושאים את כפיהם רק בתפילת מוסף של חגים. בא"י נהגו שהכהנים נושאים את כפיהם בכל תפילת שחרית, מוסף ונעילה. בצפון הארץ היה נהוג פעם שכהנים מברכים רק בתפילת מוסף (אבל בניגוד לחו"ל: בכל תפילת מוסף גם של שבתות וראשי חודשים). בדור האחרון מנהג זה נסוג לאט לאט ובהרבה קהילות בצפון עברו לנהוג כמנהג א"י לישא כפיים גם בשחרית.

משנה

בימים אלו כהנים נושאים כפיהם בכל התפילות:

1. תעניות (שחרית, מנחה, נעילה)
2. מעמדות (שחרית, מנחה, נעילה)
3. יר"כ (שחרית, מוסף, מנחה, נעילה)

באיזה תפילות נושאים כפיים?

ר' מאיר: שחרית, מוסף, מנחה, נעילה.
 ר' יהודה: שחרית, מוסף.
 ר' יוסי: שחרית, מוסף, נעילה.

פסיקה:

רב: הלכה כר' מאיר.
 ר' יוחנן: נהגו כר' מאיר.
 רבא: מנהג כר' מאיר.
 רב נחמן, גמרא: הלכה כר' יוסי.

המעמדות

הסיבה למעמדות

כשקרבת פרטי מוקרב - בעליו עומד על גביו.
 כשקרבת ציבור מוקרב - נציגי הציבור צריכים לעמוד על גביו.

תפקוד המעמדות:

כל שבוע היה עובד משמר אחר של כהנים ולויים במקדש, ומעמד של ישראל היה עומד בעזרה כשליחי ישראל. שאר הישראלים שבאותו משמר (שלא עלו לירושלים למעמד) מתכנסין בעריהן וקוראין במעשה בראשית.

תעניות אנשי המעמד:

מיום שני עד יום חמישי. (ביום שישי לא התענו מפני כבוד השבת, וביום ראשון לא התענו כדי לא לצאת מעונג לצום)

מנחה בערב שבת:

לא מתפללים ולא קוראים (מפני כבוד השבת).

הקריאה בתורה במעמדות:

קטעי הקריאה (מספר בראשית):

כל יום קראו את הבריאה של אותו יום ושל יום המחרת.

חלוקת הקריאה ל-3 העולים:

פרשה גדולה (יותר מ-3 פסוקים) – 2 עולים.

פרשה קטנה (3 פסוקים) – עולה אחד.

זמני ואופן הקריאות:

שחרית [וכן אם יש מוסף] – קוראים מתוך ספר תורה.
 מנחה – קוראים בעל-פה.

בזמנים אלו מתבטל המעמד

כשיש הלל: אין מעמד בשחרית.

כשיש מוסף: ר"ע (בתחילה): אין מעמד בנעילה [ובמנחה ובמוסף].
 ר"ע (לבסוף): אין מעמד במנחה [ובמוסף]

כשיש קרבן עצים: ר"ע (בתחילה): אין מעמד במנחה [ובמוסף].
 ר"ע (לבסוף): אין מעמד בנעילה [ובמנחה ובמוסף].

המשך המשנה

תשעה ימים שבהם היו מביאים עצים

א' ניסן: בני ארח בן יהודה.

כ' תמוז: בני דוד בן יהודה.

ה' אב: בני פרעוש בן יהודה.

ז' אב: בני יונדב בן רכב.

י' אב: בני סנאה בן בנימין.

ט"ו אב: בני זתוא בן יהודה (ועמהם כהנים ולוים וכל מי שטעה בשבטו, ובני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות)

כ' אב: בני פחת מואב בן יהודה.

כ' אלול: בני עדין בן יהודה.

א' טבת: בני פרעוש בן יהודה (פעם שניה).

6 מתוך 9 ימים היו בין כ' בתמוז לכ' באב (תקופת החורבן).

ב-א' טבת התבטל המעמד לחלוטין, כי היה בו הלל, מוסף וקרבת עצים.

ימי חורבן5 דברים שאירעו ב-ל"ז תמוז:

נשתברו הלוחות, בטל התמיד, הבקעה העיר, שרף אפסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל.

5 דברים שאירעו ב-ט' אב:

נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ, חרב הבית בראשונה ובשניה, נלכדה ביתר, נחרשה העיר.

משנכנס אב ממעטין בשמחה.

שבוע שחל בו ט' באב:

אסור לספר ולכבס. (ביום חמישי מותר לספר ולכבס מפני כבוד השבת)

ערב ט' באב:

ת"ק: אסור לאכול 2 תבשילין, בשר, ולשתות יין.

רשב"ג: ישנה ממנהגו.

ר' יהודה: חייבים אף בכפיית המטה. (וחכמים חולקים)

ימי שמחהלא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים:

בימים אלו בנות ישראל יוצאות בכלי לבן שאולין (כדי שלא לבייש את מי שאין לו) ובנות ירושלים יוצאות ומחוללות בכרמים ואומרות לבחורים לבחור אשה ע"פ המשפחה ולא ע"פ הנוי.

הערה: כל הכלים השאולים טעונים טבילה.